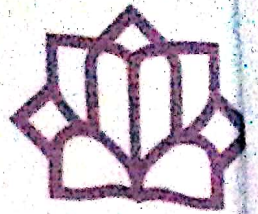

تاریخ:
شماره:
پرست:

بسمه تعالی

دانشگاه کاشان
دانشکده علوم انسانی

مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

شماره دانشجو: ۸۸۱۲۵۷۰۰۰۷

نام و نام خانوادگی دانشجو: زهره السادات میرکازمی

دانشکده علوم انسانی

رشته: نهج البلاغه

عنوان پایان نامه: تجلی نهج البلاغه و دیگر موارث علوی در بوستان سعدی با تکیه بر جنبه های اخلاقی تربیتی

تاریخ دفاع ۱۳۹۰/۱۱/۲۳

تعداد واحد پایان نامه: ۴

این پایان نامه به مدیریت تحصیلات تکمیلی به منظور بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد ارائه می گردد. دفاع از پایان نامه در تاریخ ۹۰/۱۱/۲۳ مورد تأیید و ارزیابی اعضای هیأت داوران قرار گرفت و با نمره ۱۹۱۲ به عدد ۱۹۱۲ و با درجه کالی به تصویب رسید. لورا به حروف
اعضاء هیأت داوران:

عنوان	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
۱. استاد راهنما	دکتر عبدالله موحدی محب	استادیار	
۲. استاد مشاور	دکتر حمید رضا فهیمی تبار	استادیار	
۳. متخصص و صاحب نظر دانشگاه	دکتر عباسعلی فراهتی	استادیار	
۴. متخصص و صاحب نظر دانشگاه	دکتر عباس اقبالی	دانشیار	
۵. نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر علی اکبر عباسیان	استادیار	

مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

کتابخانه دیجیتال
آدرس: کاشان - خیابان ولیعصر
تلفن: ۰۳۶۳۳۳۳۳۳
http://www.keshan.ac.ir

چکیده

نهج البلاغه به عنوان گزیده‌ای از سخنان امیرالمؤمنین علیه السلام، از همان نخستین روز پدیدار شدن، تأثیری شگرف بر فرهنگ و ادب فارسی و عربی گذاشته است. بسیاری از شاعران و بزرگان ادب پارسی مانند رودکی، کسایی مروزی، فردوسی و ... حتی پیش از تألیف نهج البلاغه (سال ۴۰۰ ه. ق.) از سخنان امیرالمؤمنین علیه السلام که در محیط‌های فرهنگی جهان اسلام شایع بوده متأثر بوده‌اند.

این کتاب با حفظ و ضبط و آموزش و اقتباس در میان مسلمانان راه جاودانگی را پیمود و تمام نام‌آوران عرصه‌های ادبیات عربی و فارسی را از حکمت‌های بی بدیلش سیراب کرده تا آنجا که آثار شیخ بزرگوار سعدی شیرازی، شاعر نامدار و برتر پارسی‌زبان قرن هفتم، در این عرصه همواره مزین به کلام مولاست و این ویژگی در شعر او کاملاً آشکار و برجسته است.

این سخن‌سرای بزرگ در ایام جوانی، با مشاهده اوضاع آشفته زمان خود آهنگ سفر می‌کند و بیش از سی سال در بلاد گوناگون سرمایه‌ای پر بار از آزمون‌های روزگار برای خود فراهم می‌آورد و با تحصیل در مدرسه نظامیه بغداد، به عنوان شهری که یکی از مهم‌ترین مراکز فرهنگ شیعی قلمداد می‌شد، تحت تعلیمات استادان بزرگ آن مدرسه با بهره‌گیری از فرهنگ و معارف علوی، اندوخته خود را با طرزی زیبا و دلپسند در آثار خود بیان می‌نماید.

همچنین زمانی که سعدی در نظامیه بغداد تحصیل می‌کرده است، کتاب *متنبی* یکی از مواد درسی آن دانشگاه قلمداد می‌شده است. *متنبی* در سال ۳۰۳ (ه. ق.) در کوفه به دنیا آمده و افراد خانواده وی در آن شهر همسایگانی از علویان داشتند و او در میان فرزندان آنان رشد کرده، با فرهنگ علوی پرورش یافته بود. بنابراین سعدی نیز از *متنبی* که با فرهنگ علوی پرورش یافته تأثیر زیادی گرفته است.

سعدی را به واسطه نفوذ کلامش در اذهان و تأثیری که در زمینه‌های فکری و اخلاقی و رفتار مردمان داشته، می‌توان متنفذترین مربی و معلم اخلاق عملی در سرزمین ایران در دوره اسلامی و بلکه در جهان به شمار آورد.

اثرپذیری عمیق سعدی از فرهنگ و معارف علوی رنگ و معنای خاصی به آثار او داده است. بوستان سعدی یکی از کامل‌ترین منظومه‌های اخلاقی و مشهور زبان فارسی است. این مثنوی سرشار از امثال و حکم و پند و اندرزهای عملی در راستی و درستی، تواضع و فروتنی، قناعت و خویشن‌داری، سخاوت و عدالت و توجه به فضایل پسندیده اخلاقی است. در این اثر جاودانه موارد فراوانی را می‌توان یافت که به طور مستقیم و غیرمستقیم از آموزه‌های علوی رنگ و اثر پذیرفته است.

موارد متعدّد و گوناگونی از این اثرپذیری را در این پژوهش، در بخش‌هایی با عنوان توحیدیات، اخلاقیات و متفرقات نام‌گذاری کرده و گردآوری نموده‌ایم.

کلمات کلیدی :

نهج‌البلاغه، امیرالمؤمنین علیه السلام، سعدی، متنبی، فضایل اخلاقی.

Abstract

Nahjal-balagheh as an extract of the Imam Ali (A-S) Amiral-momenin since its early time of appearance has had great impacts on the Persian & Arabic culture and literature many of the great Persian poets and scholars in the field of the literature like Rudaki, Kasae Marvazi, Ferdosi,... have been impressed by the school thoughts of the Imam Ali (A-S) before the immerge of the Nahjal-balagheh i.e. year 400 Hejri Ghamari.

The Muslim people made this great fortune an even lasting entity by recording, teaching and hand-made copying and extracting it into their literature like the works of the 7th-century great poet Saadi Shirazi who enjoyed huge impression from Nahjal-balagheh and it is quite prominent in all his works.

This great author and poet in his early young ago decided to leave his homeland due to the chaotic situation there, and began a 30-yrs travel and exploration around the modern and developed world of that time, where he achieved great success, studying in the most prestigious university of the time; i.e. Nezamyeh of Baghdad city; gathering a huge collection of the knowledge which was thought there; including the finest Shiia culture in the Alavi's schools. Later he published this heritage in the best context in his works.

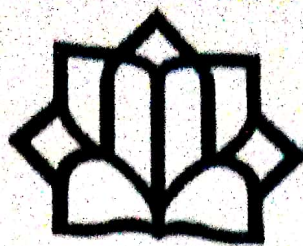
When he was studying in the Nezamye, Saadi was impressed by the works of motanabbi, who was born in 303 Hejri Ghamari in kufa, in neighborhood of some Alavi's communities and so was brought up among the young population of that society. Due to the influence of his words.

Saadi has had great impacts on the spiritual and cultural themes of the people for several centuries not only in the Islamic communities of Iran but also the whole world.

This impressionability of Saadi from Alavi's heritage and culture has put an especial taste and meaning in his works, Boostan of Saadi is one of the most comprehensive spiritual poetries in Persian language. This masnavi is rich in invaluable ethics, stressing on moral issues, virtuosities and honest behavior. In this book the teachings of Alavi School of thoughts is frequently noticed.

In this research, I have gathered, in many occasions, the effects, this great scholar and poet has received in his works from Alavi's school of the thought including sections of Tohidiat, Akhlaghiat and so forth.

Keywords: Amiralmomenin, Nahjolbalaghe, Saadi, Motanabbi, Ethics.

University of Kashan
Faculty of Humanities
Department of Islamic Maaref

Thesis

For Degree of Master of Science (MSc)
In the Field of Nahjal-Balagheh

Title:

**The Flourishing of Nahjal-Balagheh & other
Alavi Heritage in Saadi's Boostan with
Emphasis on Moral & Educational Aspects**

Supervisor:

Dr. Abdollah Movahhedi Moheb

Advisor:

Dr. Hamidreza Fahimitabar

By:

Zohre sadat Mirkazemi Esfarjani

Winter 2012